

Eindrapportage gebouwbewonende soorten De Stuifhoek te Made

September 2023
Uitgevoerd door:
Maasarend, Praktisch in ecologie
In opdracht van:
Gemeente Drimmelen

Eindrapportage gebouwbewonende soorten De Stuifhoek te Made

Opdrachtgever:

Gemeente Drimmelen
Park 1
4921 BV Made
Contactpersoon:
Tessa Besselink

Opdrachtnemer:

Maasarend, Praktisch in ecologie
Achthoven 34
4128 LW Lexmond
06-38193232
iris@maasarend.nl
www.maasarend.nl

Projectgegevens:

Projectnummer: 2022-140
Datum: 26 september 2023
Uitgevoerd door:
Iris van der Arend, Martijn Ruisbroek,
Tineke Smit en Sophia Galindo van der Arend

Auteur:

Iris van der Arend BSc

Kwaliteitscontrole
Dennis Maas BSc

Inhoud

1.	Inleiding, doel en werkwijze onderzoek	3
	Inleiding	3
	Doel	3
	Werkwijze onderzoek	4
2.	Plangebied en voorgenomen ontwikkeling	5
3.	Resultaten onderzoek	6
	Huismussen	7
	Nesten	7
	Foerageergebied	7
	Zandbadjes	7
	Gierzwaluwen	7
	Nesten	7
	Foerageergebieden	7
	Vleermuizen	7
	Verblijfplaatsen	7
	Foerageergebieden	8
	Vliegroutes	8
4.	Conclusies en advies	9
	Conclusies	9
	Advies	10
	Literatuur	11
	Bijlage 1: Omstandigheden tijdens veldbezoeken	12
	Bijlage 2: Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017	14
	Bijlage 3: Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017	15
	Bijlage 4: Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017	16

1. Inleiding, doel en werkwijze onderzoek

Inleiding

De gemeente Drimmelen is voornemens om het pand van basisschool De Stuifhoek en de kinderopvang te slopen. Vervolgens wordt er een nieuwe school met kinderopvang teruggebouwd. Op dit gebouw komen appartementen. Een deel van het perceel, wat nu behoort tot de buitenruimte van de school wordt gebruikt voor enkele grondgebonden woningen.

Om overtreding van de Wet Natuurbescherming 2017 te voorkomen, heeft de gemeente Drimmelen door Tritium Advies een ecologische quickscan uit laten voeren. Uit deze quickscan kwam naar voren dat aanwezigheid van gierzwaluw, huismus en vleermuizen niet uitgesloten kan worden. Aanvullend onderzoek is geadviseerd voor gierzwaluw, huismus en vleermuizen (Kamps, 2022)

De gemeente Drimmelen heeft, via Welmers Burg Stedenbouw, Maasarend, Praktisch in ecologie benaderd om een onderzoek uit te voeren naar de aanwezigheid van vleermuizen conform het vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisprotocol 2021, 2021), de effecten van de werkzaamheden op vleermuizen en advies te geven rondom de voorgenomen plannen in combinatie met de Wet natuurbescherming 2017. Ook wordt er gekeken naar de aanwezigheid van gierzwaluwen en huismussen, conform de betreffende kennisdocumenten (BIJ12, 2017) (BIJ12, 2017).

Doel

Tijdens de uitgevoerde ecologische quickscan konden eventuele negatieve effecten op vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen niet worden uitgesloten. Het is een wettelijke verplichting om nader onderzoek te verrichten naar de mogelijke negatieve effecten van de ruimtelijke ingreep op deze soorten. Deze ecologische vervolgonderzoeken geven inzicht in de effecten van de ingreep op de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen, huismussen en gierzwaluwen en geven het belang van het plangebied voor deze soorten aan.

Gemeente Drimmelen heeft Maasarend gevraagd de vervolgonderzoeken binnen het plangebied uit te voeren. De doelstelling hierbij is om in beeld te brengen op welke plaatsen, in welke periode, op welke wijze en voor welke functies het plangebied gebruikt wordt door vleermuizen en gierzwaluwen.

Onderzoeksvragen

Aan de hand van het onderzoek worden de volgende onderzoeksvragen beantwoord:

- *Maken vleermuizen, huismus en gierzwaluw gebruik van het projectgebied?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding vleermuizen, huismus en gierzwaluw?*

- *Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Wet natuurbescherming (2017)?*

Werkwijze onderzoek

De vleermuis-, Huismus- en Gierzwaluwinventarisaties hebben plaatsgevonden gedurende de volgende data:

- 4 april 2023: Ochtendinventarisatie huismus;
- 14 april 2023: Ochtend inventarisatie huismus;
- 25 mei 2023: Avondinventarisatie gierzwaluw en vleermuizen;
- 2 juni 2023: Ochtendinventarisatie vleermuizen;
- 10 juni 2023: Avondinventarisatie gierzwaluwen;
- 2 juli 2023: Avondinventarisatie gierzwaluw en vleermuizen;
- 17 augustus 2023: Avondinventarisatie vleermuizen;
- 8 september 2023: Avond/nachtinventarisatie vleermuizen.

De omstandigheden tijdens deze veldbezoeken, inclusief een korte samenvatting van de bevindingen tijdens het betreffende veldbezoek, zijn weergegeven in bijlage 1.

De inventarisaties naar Huismussen zijn uitgevoerd conform het Kennisdocument Huismus (BIJ12, 2017). Hierbij zijn twee ochtendbezoeken uitgevoerd.

De inventarisaties naar vleermuizen zijn uitgevoerd volgens de voorschriften uit het vleermuisprotocol 2021 (Vleermuisprotocol 2021, 2021). In totaal kwam het aantal bezoeken tijdens de kraamperiode (15 mei-15 juli) op één ochtendbezoek en twee avondbezoeken. Gedurende deze bezoeken is de aanwezigheid van en het functiegebruik door vleermuizen binnen het projectgebied geïnventariseerd. Elke afzonderlijke inventarisatie is door vier personen uitgevoerd. Het onderzoeksgebied was door één persoon niet voldoende te overzien of te beluisteren met inachtneming van de vuistregel uit het vleermuisprotocol (als meer dan 25% niet te overzien is, dan volgende persoon inschakelen).

Tijdens de paarperiode van vleermuizen (15 augustus-1 oktober) hebben er twee onderzoeken plaatsgevonden. Het eerste avondonderzoek had de duur van 3 uur en het tweede onderzoek was een avond/nachtonderzoek, met de duur van 5 uur. Alle onderzoekers hebben gebruik gemaakt van de batdetector: Pettersson Ultrasound Detector D240x. Geluidopnames zijn gemaakt met Olympus Linear PCM Recorder. Daarnaast is er gebruikt gemaakt van de Batlogger M2 van Elekon.

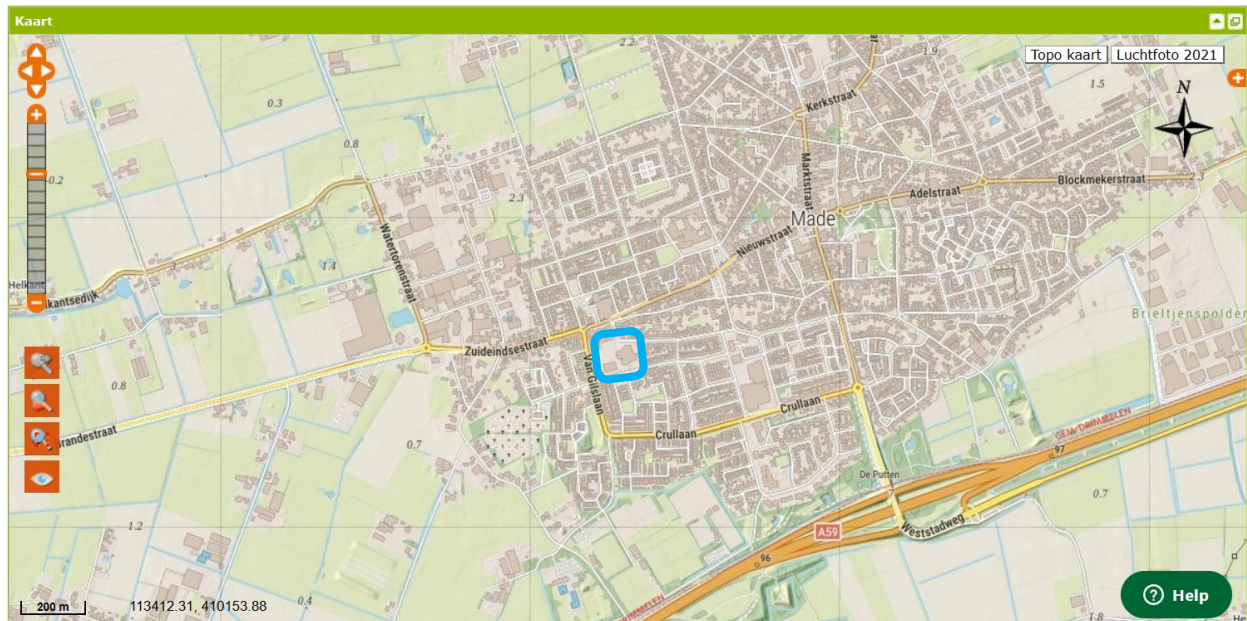
De inventarisaties naar gierzwaluw zijn uitgevoerd conform het Kennisdocument Gierzwaluw (BIJ12, 2017).

Hierbij zijn drie avondbezoeken uitgevoerd, waarvan er twee zijn gecombineerd met de vleermuisinventarisatie en is er één aparte inventarisatie uitgevoerd naar gierzwaluw.

2. Plangebied en voorgenomen ontwikkeling

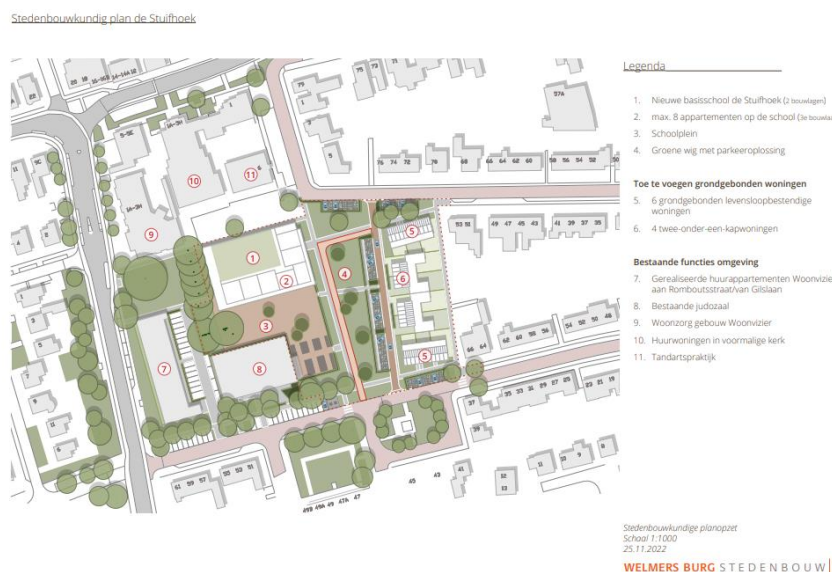
Het projectgebied bevindt zich aan de Norbartstraat 55 te Made, behorende bij de gemeente Drimmelen, in de provincie Noord-Brabant (Figuur 1).

Figuur 1 Topografische kaart van het projectgebied (Nationale Databank Flora en Fauna, 2023)

Het projectgebied bestaat uit een basisschool met kinderopvang, een schoolplein aan meerdere zijden van het pand en een ruime natuurlijke speellocatie, bekend onder de naam Zandkuil met daarop enkele grote bomen.

Het voornemen is om een nieuwe school te realiseren, van meerdere verdiepingen, waarbij er ook appartementen worden gerealiseerd op de derde laag. Er komen verder diverse grondgebonden woningen op het perceel (Figuur 2).

Figuur 2 Nieuwe inrichting perceel

3. Resultaten onderzoek

In dit hoofdstuk worden de resultaten van de huismus-, gierzwaluw-, en vleermuisinventarisaties gepresenteerd.

De veldbezoeken voor huismus zijn uitgevoerd op 4 april en 14 april 2023. In beide gevallen betrof het een ochtendbezoek, dat gestart is een uur na zonsopkomst en twee uur duurden. Hierbij is het projectgebied en de nabije omgeving in een straal van 100 meter onderzocht.

Voor huismussen is gekeken naar de volgende mogelijke belangrijke functies binnen het projectgebied:

- Nestlocaties;
- Foerageergebieden
- Locaties voor zandbadjes.

Twee veldbezoeken voor gierzwaluw zijn uitgevoerd op 25 mei en 2 juli, in combinatie met vleermuisonderzoek. Hierbij zijn de onderzoeken anderhalf uur voor zonsondergang gestart en tweeënhalf uur na zonsondergang geëindigd. In het Kennisdocument Gierzwaluw van BIJ12, staat aangegeven dat onderzoek uitgevoerd mag worden tussen 15 mei en 15 juli, waarbij onderzoek tussen 1 juni en 15 juli optimaal is. Betrokken ecooloog heeft vastgesteld dat er vanaf 15 mei al veel activiteit was van gierzwaluw door heel Nederland. Het betreffende onderzoek is gecombineerd met onderzoek naar vleermuizen, waaronder meervleermuis. Om voor zowel gierzwaluw als voor meervleermuis de optimale resultaten te behalen is er gekozen om op 25 mei te starten met het gierzwaluwonderzoek. Op 10 juni heeft er een onderzoek naar alleen gierzwaluw plaatsgevonden. Dit onderzoek is gestart twee uur voor zonsondergang en had de duur van twee uur.

Voor gierzwaluw is gekeken naar mogelijke nestlocaties en foerageergebieden.

De veldbezoeken voor vleermuizen zijn uitgevoerd op 25 mei, 2 juni en 2 juli gedurende de kraamperiode van vleermuizen. Het bezoek op 2 juni betrof een ochtendbezoek, startend drie uur voor zonsopkomst tot zonsopkomst. De gecombineerde avondbezoeken voor vleermuizen en gierzwaluw zijn uitgevoerd vanaf anderhalf uur voor zonsondergang tot twee en een half uur daarna, op 25 mei en 2 juli.

Tijdens de paarperiode van vleermuizen zijn er twee onderzoeken uitgevoerd. Het eerste onderzoek, op 17 augustus, betrof een avondonderzoek, dat is gestart bij zonsondergang en had de duur van drie uur. Het tweede onderzoek, op 8 september, was een avond/nachtonderzoek. Hierbij is gestart bij zonsondergang en dit onderzoek had de duur van vijf uur.

Tijdens deze inventarisaties zijn de volgende voor vleermuizen belangrijke functies binnen het projectgebied in beeld gebracht:

- Verblijfplaatsen;
- Foerageergebieden;
- Vliegroutes.

Hieronder worden, per soort en per functie, de bevindingen gepresenteerd.

Huismussen

Hieronder worden de onderzoeksresultaten van het huismusonderzoek toegelicht.

Nesten

Er zijn geen nesten aangetroffen in het projectgebied. In de directe omgeving van het projectgebied zijn ook geen nesten van huismus aangetroffen. De dichtstbijzijnde populatie huismus verblijft in de woningen aan de Antwerpsestraat. Hierbij zijn 8 roepende mannetjes waargenomen in de dakgoten, verdeeld over huisnummers 61-75.

Foerageergebied

Er zijn geen foeragerende huismussen waargenomen in het projectgebied. In de tuinen van de Antwerpsestraat wordt gevoerageerd door ongeveer 15 huismussen.

Zandbadjes

Er zijn geen huismussen waargenomen die zandbadjes namen.

Gierzwaluwen

Hieronder worden de resultaten van de onderzoeken naar gierzwaluwen toegelicht.

Nesten

Er zijn geen nesten van gierzwaluwen waargenomen in het projectgebied of de directe omgeving daarvan.

Foerageergebieden

Er zijn geen foeragerende gierzwaluwen waargenomen in het projectgebied of de directe omgeving daarvan. Er zijn geen gierende vluchten waargenomen in het projectgebied of de directe omgeving daarvan. Overvliegende gierzwaluwen vlogen hoog over en vertrokken vervolgens rond zonsondergang naar verder gelegen wijken noordwaarts.

Vleermuizen

Hieronder worden de resultaten van het vleermuisonderzoek toegelicht.

Verblijfplaatsen

Tijdens de kraamperiode (15 mei – 15 juli 2023) zijn er drie uitvlieglocaties waargenomen van gewone dwergvleermuis, vanuit het dak van de school. Het lijkt te gaan om drie zomerverblijven van gewone dwergvleermuis. De aantallen zijn te laag om te kunnen spreken over kraamverblijven. Uit twee verblijfplaatsen komt één gewone dwergvleermuis gevlogen en de andere verblijfplaats lijkt maximaal vijf gewone dwergvleermuizen te herbergen.

Tijdens de paarperiode van vleermuizen (15 augustus – 1 oktober 2023) zijn er geen verblijfplaatsen van vleermuizen vastgesteld. Ook is er binnen het projectgebied geen baltende vleermuis waargenomen of gehoord.

Er zijn geen verblijfplaatsen van andere soorten vleermuizen vastgesteld in het onderzoeksgebied of de directe omgeving daarvan.

Figuur 3 Met blauw zijn de uitvlieglocaties aangegeven

Foerageergebieden

Gewone dwergvleermuizen foerageren gedurende korte tijd rondom de aanwezige bomen in het projectgebied. Vervolgens vertrekken zij veelal in westelijke en zuidelijke richting. Gedurende alle onderzoeken bleven er drie gewone dwergvleermuizen langere tijd foerageren bij de bomen net buiten het projectgebied aan de zuidzijde.

Foerageeractiviteiten worden waargenomen net na het uitvliegen van de gewone dwergvleermuizen en net voor het invliegen tegen zonsopkomst (Figuur 7). Er zijn geen andere soorten vleermuizen foeragerend waargenomen.

Vliegroutes

Gewone dwergvleermuizen vliegen vanaf de verblijfplaats in zuidelijke richting over het dak van de school.

Er is tijdens de twee avondonderzoeken Laagvlieger gehoord en gezien. Deze komen ruim 40 minuten na zonsondergang overvliegen van noord naar zuid en vliegen op grote hoogte over.

Er is tijdens één avondonderzoek een meervleermuis gehoord en gezien die boven de Norbartstraat vloog vanuit oost naar west. Het dier vloog voor de voormalige kerk langs in westelijke richting.

4. Conclusies en advies

Vanuit de resultaten volgen in dit hoofdstuk de conclusies en het advies behorende bij de uitgevoerde onderzoeken.

Conclusies

De conclusies worden gemaakt door middel van het beantwoorden van de onderzoeksvragen:

- *Maken vleermuizen, huismus en gierzwaluw gebruik van het projectgebied?*
- *Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding vleermuizen, huismus en gierzwaluw?*
- *Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Wet natuurbescherming (2017)?*

Maken vleermuizen, huismus en gierzwaluw gebruik van het projectgebied?

Vleermuizen maken gebruik van het projectgebied. De bebouwing in het projectgebied heeft drie zomerverblijven van gewone dwergvleermuis.

Huisumus maakt geen gebruik van het projectgebied.

Gierzwaluw maakt geen gebruik van het projectgebied.

Heeft de uitvoering van de gewenste ruimtelijke ingreep een negatief effect op de gunstige staat van instandhouding vleermuizen, huismus en gierzwaluw?

Door het slopen van de school komt de gunstige staat van instandhouding van vleermuizen, huismus en gierzwaluw niet in gevaar.

Huisumus en gierzwaluw maken geen gebruik van het projectgebied, waardoor ieder negatief effect te verwerpen is.

Gewone dwergvleermuis maakt wel gebruik van het projectgebied, er bevinden zich drie zomerverblijven in de school en daarnaast maakt het groen rondom de school onderdeel uit van het foerageergebied. Van gewone dwergvleermuis is bekend dat zij een netwerk aan verblijven gebruiken (BIJ12, 2017). Het verdwijnen van drie zomerverblijfplaatsen heeft wel invloed op de individuele dieren, maar is geen bedreiging voor de gunstige staat van instandhouding van de soort gewone dwergvleermuis. De individuele dieren zullen één verblijfplaats kwijt raken in hun netwerk en moeten daarvoor een andere verblijfplaats gaan zoeken. Begin 2023 zijn er reeds verschillende vleermuiskasten geplaatst binnen 100 meter van het projectgebied (Arend, 2023), die gebruikt kunnen worden als aanvulling op het reeds bestaande netwerk. Daarnaast zijn er in de daken van de woningen aan de overzijde van de Norbartstraat ook uitwijkmogelijkheden voor de vleermuizen. Het aanwezige foerageergebied is geen essentieel foerageergebied. Hier wordt gebruik van gemaakt direct na het uit- en of invliegen door de aanwezige vleermuizen. Op het moment dat de verblijfplaatsen komen te vervallen, vervalt de functie van eerste foerageergelegenheid voor vleermuizen. Het foerageergebied

net buiten het projectgebied blijft behouden, dat is tevens de locatie waar gedurende alle onderzoeken langer werd gefoerageerd door gewone dwergvleermuis.

Is de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk vanuit de Wet natuurbescherming (2017)?

Voor huismus en gierzwaluw geldt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling mogelijk is zonder overtreding van de Wet natuurbescherming.

Voor vleermuizen geldt dat de voorgenomen ruimtelijke ontwikkeling niet mogelijk is zonder overtreding van de Wet natuurbescherming. Bij de voorgenomen ruimtelijk ontwikkeling worden de volgende artikelen uit de Wet natuurbescherming overtreden:

Artikel 3.5

lid 2: Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren;

Lid 4: Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.

Het is daarom noodzakelijk een ontheffing aan te vragen voor de overtreding van Artikel 3.5 van de Wet natuurbescherming, bij de omgevingsdienst van de provincie Noord-Brabant (ODBN).

Advies

Naar aanleiding van de resultaten zijn in de voorgaande paragraaf conclusies getrokken over de voorgenomen ruimtelijke ontwikkelingen. In deze paragraaf staat het advies over verder te nemen stappen in dit traject.

De drie zomerverblijven van gewone dwergvleermuis dienen gecompenseerd te worden met andere verblijven. Hieraan is reeds voldaan door te plaatsing van diverse vleermuiskasten in en rondom het projectgebied (Arend, 2023).

Er dient een ontheffing te worden aangevraagd voor het verstoren en vernietigen van verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis bij het bevoegd gezag ODBN.

Bij de aanvraag van een ontheffing moet een werkprotocol worden aangeleverd voor de voorgenomen werkzaamheden in samenhang met vleermuizen. Het schoolpand dient onklaar gemaakt te worden voor vleermuizen, onder begeleiding van een ecooloog, voorafgaande aan de sloop. Daarna moet er een controle worden uitgevoerd of deze maatregelen effectief waren en of de vleermuizen het pand verlaten hebben. Vervolgens kan het pand ecologisch worden vrijgegeven voor verdere sloop.

In de nieuwbouw moeten er voorzieningen worden getroffen voor verblijfplaatsen van vleermuizen. Wenselijk is om ook nestvoorzieningen voor huismus en gierzwaluw op te nemen in de nieuwbouw.

Literatuur

Arend, v. d. (2023). *Mitigerende maatregelen vleermuizen De Stuifhoek te Made*. Lexmond: Maasarend, Praktisch in ecologie.

BIJ12. (2017, juli). *Kennisdocument Gewone dwergvleermuis *Pipistrellus pipistrellus**. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Gierzwaluw*. Utrecht: BIJ12.

BIJ12. (2017). *Kennisdocument Huismus*. Utrecht: BIJ12.

Kamps, I. (2022). *Quickscan flora en fauna Norbartstraat 55 te Made*. Breda: Tritium Advies.

Nationale Databank Flora en Fauna. (2023, augustus 3). *Uitvoerportaal*. Opgehaald van Nationale Databank Flora en Fauna: <https://ndff-ecogrid.nl/uitvoerportaal/secure/index.zul>

Rijksoverheid. (2017, januari 1). *Wet Natuurbescherming*. Opgeroepen op juli 16, 2018, van <http://wetten.overheid.nl/BWBR0037552/2018-07-01>

(2021). *Vleermuisprotocol 2021*. Nijmegen: Vleermuisvakberaad Netwerk Groene Bureaus, Zoogdiervereniging .

Bijlage 1: Omstandigheden tijdens veldbezoeken

Datum en tijd	Weer	Samenvatting
04-04-2023 08.09-10.09	5 °C 3 Bft W Zonnig Onbewolkt 0 mm neerslag	Geen verblijfplaatsen van Huismussen aanwezig in het onderzoeksgebied. Wel in de Antwerpsestraat, 8 baltsende mannen.
14-04-2021 07.46-09.46	12 °C 12 Bft Z Zonnig, Onbewolkt 0 mm neerslag	Geen verblijfplaatsen van Huismussen aanwezig in het onderzoeksgebied. Wel in Antwerpsestraat, 7 baltsende mannen. Wordt gevoerageerd in de tuinen van de Antwerpsestraat.
25-05-2023 20.10-00.10	14 °C 3 Bft N Onbewolkt 0 mm neerslag	Hoog overvliegend 8 gierzwaluwen in noordelijke richting. Twee verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuis vastgesteld achter boeiboorden aan de voorzijde van de school. Foerageren korte tijd bij bomen achterzijde school. Vliegen over het dak naar het zuiden. Overvliegende Laatvlieger (2) van noord naar Zuid. Eén meervleermuis passerend over de Norbartstraat van oost naar west voor voormalige kerk langs.
02-06-2023 02.27-05.27	11 °C 2 Bft N Bewolkt 0 mm neerslag	Kortdurend 8 gewone dwergvleermuizen foeragerend aan de achterzijde van de school boven de groenstrook. Twee gewone dwergvleermuizen invliegend aan de voorzijde van de school achter boeiboorden. Vermoeden van nog een verblijfplaats in het dak van de school. Geen vliegroutes, verblijven of foerageergebieden vastgesteld van andere soorten vleermuizen. Gierzwaluwen hoog foeragerend boven onderzoeksgebied waargenomen, vertrokken in zuidelijke richting.
10-06-2023 19.58-21.58	28 °C 1 Bft ZO Onbewolkt 0 mm neerslag	Gierzwaluwen alleen hoog foeragerend boven onderzoeksgebied. Vertrokken in noordelijke richting uit het onderzoeksgebied.
02-07-2023 20.33-00.33	18 °C 2 Bft WZW Bewolkt	Geen Gierzwaluwen in onderzoeksgebied waargenomen.

	0 mm neerslag	Drie verblijfplaatsen van gewone dwergvleermuizen vastgesteld. Twee verblijfplaatsen aan voorzijde school achter boeiboord en derde verblijfplaats ook achter boeiboord midden school, verhoogde dag. Vliegroute 8 gewone dwergvleermuizen over dak richting zuid. Drie hoog overvliegende laatvliegers van noord naar zuid. Wordt kortdurend gefoerageerd bij de bomen aan de achterzijde van de school door gewone dwergvleermuis.
17-08-2023 21.00-00.00	19 °C 2 Bft ONO Bewolkt 0 mm neerslag	Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld van vleermuizen. Er zijn geen baltsende vleermuizen gehoord of gezien. Bij de bomen aan de achterzijde van de school is voor korte tijd gefoerageerd door 2 gewone dwergvleermuizen. Er is een laatvlieger hoog overvliegend waargenomen.
8-09-2023 20.12-00.12	26 °C 1 Bft ZZO Onbewolkt 0 mm neerslag	Er zijn geen verblijfplaatsen vastgesteld van vleermuizen. Er zijn geen baltsende vleermuizen gehoord of gezien. Bij de bomen aan de achterzijde van de school is voor korte tijd gefoerageerd door 4 gewone dwergvleermuizen. Er is zijn geen andere soorten vleermuizen vastgesteld

Bijlage 2: Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.1 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Het is verboden opzettelijk van nature in Nederland in het wild levende vogels van soorten als bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn te doden of te vangen.*
 - 2. Het is verboden opzettelijk nesten, rustplaatsen en eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te vernielen of te beschadigen, of nesten van vogels weg te nemen.*
 - 3. Het is verboden eieren van vogels als bedoeld in het eerste lid te rapen en deze onder zich te hebben.*
 - 4. Het is verboden vogels als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te storen.*
 - 5. Het verbod, bedoeld in het vierde lid, is niet van toepassing indien de storing niet van wezenlijke invloed is op de staat van instandhouding van de desbetreffende vogelsoort.*
- (Rijksoverheid, 2017)*

Bijlage 3: Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.5 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Het is verboden in het wild levende dieren van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel a, bij de Habitatrichtlijn, bijlage II bij het Verdrag van Bern of bijlage I bij het Verdrag van Bonn, met uitzondering van de soorten, bedoeld in artikel 1 van de Vogelrichtlijn, in hun natuurlijk verspreidingsgebied opzettelijk te doden of te vangen.*
- 2. Het is verboden dieren als bedoeld in het eerste lid opzettelijk te verstoren.*
- 3. Het is verboden eieren van dieren als bedoeld in het eerste lid in de natuur opzettelijk te vernielen of te rapen.*
- 4. Het is verboden de voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in het eerste lid te beschadigen of te vernielen.*
- 5. Het is verboden planten van soorten, genoemd in bijlage IV, onderdeel b, bij de Habitatrichtlijn of bijlage I bij het Verdrag van Bern, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen. (Rijksoverheid, 2017)*

Bijlage 4: Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017

Artikel 3.10 Wet Natuurbescherming 2017

- 1. Onverminderd artikel 3.5, eerste, vierde en vijfde lid, is het verboden: a) in het wild levende zoogdieren, amfibieën, reptielen, vissen, dagvlinders, libellen en kevers van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel A, bij deze wet, opzettelijk te doden of te vangen, b) de vaste voortplantingsplaatsen of rustplaatsen van dieren als bedoeld in onderdeel a opzettelijk te beschadigen of te vernielen, of c) vaatplanten van de soorten, genoemd in de bijlage, onderdeel B, bij deze wet, in hun natuurlijke verspreidingsgebied opzettelijk te plukken en te verzamelen, af te snijden, te onwortelen of te vernielen.*
- 2. Artikel 3.8, met uitzondering van het derde en vierde lid, is van overeenkomstige toepassing op de verboden, bedoeld in het eerste lid, met dien verstande dat, in aanvulling op de redenen, genoemd in het vijfde lid, onderdeel b, de noodzaak voor de ontheffing of vrijstelling ook verband kan houden met handelingen: a) in het kader van de ruimtelijke inrichting of ontwikkeling van gebieden of van kleinschalige bouwactiviteiten, met inbegrip van het daarop volgende gebruik van het gebied of het gebouwde, b) ter voorkoming van schade of overlast, met inbegrip van schade aan sportvelden, schietterreinen, industrieterreinen, kazernes, of begraafplaatsen, c) ter beperking van de omvang van de populatie van dieren, in verband met door deze dieren ter plaatse en in het omringende gebied veelvuldig veroorzaakte schade of in verband met de maximale draagkracht van het gebied waarin de dieren zich bevinden, d) ter voorkoming of bestrijding van onnodig lijden van zieke of gebrekkige dieren, e) in het kader van bestendig beheer of onderhoud in de landbouw of bosbouw, f) in het kader van bestendig beheer of onderhoud aan vaarwegen, watergangen, waterkeringen, waterstaatswerken, oevers, vliegvelden, wegen, spoorwegen of bermen, of in het kader van natuurbeheer, g) in het kader van bestendig beheer of onderhoud van de landschappelijke kwaliteiten van een bepaald gebied, h) in het algemeen belang, of i) bestendig gebruik.*
- 3. De verboden, bedoeld in het eerste lid, onderdelen a, en b, zijn niet van toepassing op de bosmuis, de huisspitsmuis en de veldmuis voor zover deze dieren zich in of op gebouwen of daarbij behorende erven of roerende zaken bevinden. (Rijksoverheid, 2017)*

